

# Stanovisko Nejvyššího soudu SSR ze dne 30. 11. 1970, sp. zn. Tpj 28/70-XII.

**Číslo:** 6/1971

## **Právní věta:**

Hlavné projednávání vo veciach, v ktorých sa konalo iba objasňovanie (§ 179 až 179f Tr. por.), možno konať v neprítomnosti obvineného, ak v zmysle § 202 ods. 2 Tr. por. je samosudca toho názoru, že možno vec spoľahlivo rozhodnúť a účel trestného konania dosiahnuť i bez prítomnosti obvineného a ak sú splnené tieto ďalšie podmienky:

- 1) návrh prokurátora na potrestanie bol obvinenému doručený a obvinený bol na hlavné pojednávajúce riadne predvolaný;
- 2) zo zápisnice s ním spísanej podľa § 76 ods. 5 Tr. por. je zrejmé, že boli zachované ustanovenia § 91 až 93 a § 95 Tr. por., a že mu bolo v zmysle § 179b ods. 2 písm. b) Tr. por. oznámené, z čoho je podozrievaný;
- 3) najneskoršie v predvolaní na hlavné pojednávajúce bol poučený o svojich právach zvoliť si obhajcu a navrhnúť dôkazy, ako aj o tom, že sa hlavné pojednávajúce bude konať v jeho neprítomnosti, ak sa naň bez ospravedlnenia nedostaví.

**Soud:** Nejvyšší soud SSR

**Datum rozhodnutí:** 30.11.1970

**Spisová značka:** Tpj 28/70-XII.

**Číslo rozhodnutí:** 6

**Číslo sešitu:** 1

**Typ rozhodnutí:** Stanovisko

**Hesla:** Hlavní líčení, Návrh na potrestání, Přítomnost obviněného při hlavním líčení, Řízení o přečinu, Řízení před samosoudcem, Samosoudce

**Předpisy:** 141/1961 Sb. § 163

141/1961 Sb. § 166

141/1961 Sb. § 169

141/1961 Sb. § 179b odst. 2 písm. b)

141/1961 Sb. § 196 odst. 1

141/1961 Sb. § 202 odst. 1

141/1961 Sb. § 202 odst. 2

141/1961 Sb. § 314b odst. 4

141/1961 Sb. § 33 odst. 2

141/1961 Sb. § 76 odst. 5

141/1961 Sb. § 93

141/1961 Sb. § 95

**Druh:** Rozhodnutí ve věcech trestních

**Sbírkový text rozhodnutí:**

### **Odôvodnenie:**

Na viaceré dopyty súdov, či možno a kedy možno konať hlavné pojednávanie v neprítomnosti obvineného vo veciach, v ktorých sa konalo len objasňovanie, zaujíma trestné kolégium Najvyššieho súdu SSR toto stanovisko:

Na prítomnosť obvineného na hlavnom pojednávaní vo veciach v ktorých sa konalo iba objasňovanie prečinov (§ 179a až 179f Tr. por.), treba primerane použiť ustanovenie § 202 ods. 2 a 3 Tr. por. Na rozdiel od citovaného ustanovenia Trestného poriadku:

a) obvinenému nemusí byť doručené predvolanie na hlavné pojednávanie v lehote ustanovenej v § 196 ods. 1 Tr. por.,

b) nemusia byť dodržané ustanovenia o vznesení (§ 163) a oznámení obvinenia (§ 169) a o oboznámení obvineného s výsledkami vyšetrovania (§ 166) ale vyhľadávania (§ 169).

Výnimka uvedená pod písm. a) vyplýva z ustanovenia § 314b ods. 4 Tr. por., podľa ktorého v konaní o prečinoch netreba zachovať lehotu na prípravu podľa § 198 odst. 1 Tr. por.

Naproti tomu a v súlade s ustanovením § 202 ods. 2 písm. a) Tr. por. nevyhnutnou podmienkou, aby sa mohlo v neprítomnosti obvineného konať hlavné pojednávanie je to, aby bol obvinenému doručený návrh prokurátora na potrestanie (§ 179f), ktorý v konaní o prečinoch nahrádza obžalobu. Ďalej – tak isto ako v prípadoch, v ktorých sa konalo prípravné konanie – musí byť obvinený o termíne hlavného pojednávania upovedomený. Doklad o tom, že obvinenému bol doručený návrh na potrestanie i predvolanie na hlavné pojednávanie je jedným z predpokladov rozhodnutia o tom, že sa hlavné pojednávanie môže konať v neprítomnosti obvineného.

Výnimka uvedená pod b) vyplýva z toho, že pri objasňovaní prečinov odpadá prípravné konanie a spolu s ním i úkony, ktoré v ňom museli byť nevyhnutne vykonané. Z podmienok uvedených v § 202 ods. 2 písm. b) Tr. por. sa to týka uznesenia alebo oznámenia obvinenia (§ 163 resp. § 169) a oboznámenia obvineného s výsledkami vyšetrovania alebo vyhľadávania (§ 166 resp. § 169).

I v tomto prípade – primerane § 202 ods. 2 písm. b) Tr. por. – možno konať hlavné pojednávanie v neprítomnosti obvineného len vtedy, keď podozrivému bolo oznámené, z čoho je podozrievaný (§ 179 ods. 2 písm. b) Tr. por.), a o skutku, pre ktorý prokurátor podáva návrh na potrestanie, ho vypočul niektorý orgán činný v trestnom konaní.

Podľa § 179b ods. 2 písm. b) Tr. por. treba pri výsluchu podozrivého postupovať podľa § 76 ods. 5 Tr. por., ktorý odkazuje ďalej na ustanovenia § 91 až 93 a § 95 Tr. por. Týmto ustanoveniami sa upravuje spôsob a postup pri výsluchu obvineného, ako aj práva obvineného pri ňom. **Z ustanovenia § 95 ods. 1 Tr. por. vyplýva, že o výpovedi podozrivého je nevyhnutné spísať vždy zápisnicu.** Predpokladom konania hlavného pojednávania v neprítomnosti obvineného je potom nielen to, že o výsluchu s podozrivým pri objasňovaní bola spísaná zápisnica, ale najmä to, aby **spísaní zápisnica po stránke formálnej a obsahovej**, a to aj so zreteľom na správu o výsledku objasňovania (§ 179d ods. 2 Tr. por.) **umožnila záver nevyhnutný podľa § 202 ods. 2 Tr. por., že vec možno spoľahlivo rozhodnúť a účel trestného konania dosiahnuť i bez jeho prítomnosti.** Musí byť preto za zápisnice zrejmé, že najneskoršie pri výsluchu bolo obvinenému oznámené z čoho je podozrievaný, a že boli (a ako boli) zachované predpisy uvedené v ustanoveniach § 91 až 93 a § 95 Tr. por.

Podľa § 33 ods. 2 Tr. por. je potrebné obvineného v každom štádiu trestného konania poučiť o jeho právach a poskytnúť mu plnú možnosť na ich uplatnenie. Počas objasňovania podozrivý mohol byť poučený o svojich právach len v obmedzenom rozsahu ustanovenia § 179b ods. 2 písm. b) Tr. por. Uplatnenie niektorých práv, ako právo na obhajobu je obmedzené ustanovením § 179b ods. 2 písm. c) Tr. por., iné práva sú obmedzené skutočnosťou, že podozrivý nemusí byť oboznámený s výsledkami objasňovania, čo mu môže brániť pri navrhovaní dôkazov. **Preto je nevyhnutnou podmienkou pre konanie hlavného pojednávania v neprítomnosti obvineného, aby bol najneskoršie v predvolaní upozornený na svoje právo zvoliť si obhajcu a aj na to, že má právo navrhnúť dôkazy na svoju obhajobu. Súčasne je nevyhnutné obvineného upozorniť aj na to, že sa môže konať hlavné pojednávanie v jeho neprítomnosti, ak sa bez ospravedlnenia naň nedostaví.**